390L0088

Nr L 61/14 *EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING* 10.3.90

RÅDETS DIREKTIV

av den 22 februari 1990

om ändring av direktiv 87/102/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter

(90/88/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag(1)

i samarbete med Europaparlamentet(2)

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande(3), och

med beaktande av följande:

Enligt artikel 5 i rådets direktiv 87/102/EEG(4) skall det i gemenskapen införas en eller flera metoder för beräkning av den effektiva räntan för konsumentkrediter.

För att främja upprättandet av en väl fungerande inre marknad och säkerställa att konsumenterna gagnas av en hög skyddsnivå är det önskvärt att en enda metod för beräkning av den effektiva räntan används inom hela gemenskapen.

För att införa en sådan metod och enligt definitionen för konsumentens sammanlagda kreditkostnad är det önskvärt att använda en enda matematisk formel för beräkning av den effektiva räntan och att bestämma vilka kreditkostnadsposter som skall ingå vid beräkningen genom att ange de kostnader som inte får medräknas.

Under en övergångsperiod får de medlemsstater, som före tidpunkten för anmälan av detta direktiv tillämpade lagar som tillåter användningen av en annan matematisk formel för beräkning av den effektiva räntan, fortsätta att tillämpa dessa lagar.

Innan övergångsperioden löper ut och mot bakgrund av vunna erfarenheter kommer rådet på förslag från kommissionen att fatta ett beslut som gör det möjligt att tillämpa en enda matematisk formel inom gemenskapen.

Det är önskvärt att i erforderlig omfattning utgå från vissa antaganden vid beräkningen av den effektiva räntan.

Då krediter mot säkerhet genom inteckning i fast egendom är av speciell natur är det önskvärt att de även fortsatt delvis undantas från detta direktiv.

Omfattningen av den information som måste delges konsumenten i det skriftliga avtalet bör utökas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 87/102/EEG ändras härmed enligt följande:

1. I artikel 1.2 skall punkterna d och e ersättas med följande:

"d) *konsumentens sammanlagda kreditkostnad*: samtliga kostnader, inklusive ränta och andra avgifter, som konsumenten måste betala för krediten."

e) *effektiv ränta*: konsumentens sammanlagda kreditkostnad uttryckt i procent per år av den beviljade krediten och beräknad enligt artikel 1 a."

2. Följande artikel skall införas:

"*Artikel 1a*

1. a) Den effektiva räntan skall vara lika med den årsränta uttryckt i procent som motsvarar det samlade nuvärdet av alla nuvarande och framtida åtaganden (kreditbelopp, avbetalningar, avgifter) som överenskommits mellan kreditgivare och kredittagare. Den skall beräknas i enlighet med den matematiska formel som finns angiven i bilaga 2.

b) Som illustration finns fyra exempel på beräkningsmetoden i bilaga 3.

2. För beräkning av den effektiva räntan, skall *konsumentens sammanlagda kreditkostnad* enligt definitionen i artikel 1.2 d bestämmas med undantag för följande avgifter:

i) Avgifter som kredittagaren skall betala på grund av att han inte fullgjort de åtaganden som anges i kreditavtalet.

(1) EGT nr C 155, 14.6.1988, s. 10.
(2) EGT nr C 96, 17.4.1989, s. 87 och EGT nr C 291, 20.11.1989, s. 50.
(3) EGT nr C 337, 31.12.1988, s. 1.
(4) EGT nr L 42, 12.2.1987, s. 48.

ii) Andra kostnader än kontantpriset som konsumenten är skyldig betala när han köper en vara eller en tjänst, vare sig transaktionen betalas kontant eller sker på kredit.

iii) Kostnader för överförande av betalningar och kostnader för att hålla ett konto avsett för återbetalning av krediten samt betalning av ränta och andra avgifter, utom när konsumenten inte har rimlig valfrihet i detta hänseende och när sådana avgifter är onormalt höga. Denna bestämmelse skall emellertid inte gälla kostnader för indrivning av sådana återbetalningar eller avgifter, vare sig de görs kontant eller på annat sätt.

iv) Medlemsavgifter till föreningar eller organisationer som hänför sig till avtal utanför kreditavtalet, även om sådana medlemsavgifter påverkar villkoren för krediten.

v) Avgifter för försäkringar eller garantier. Däremot ingår de avgifter som i händelse av konsumentens död, invaliditet, sjukdom eller arbetslöshet är avsedda att säkerställa betalning till kreditgivaren av en summa som motsvarar eller är mindre än den sammanlagda krediten jämte gällande ränta och andra avgifter och som kreditgivaren måste ta ut som villkor för att bevilja krediten.

3. a) Om kredittransaktioner som omfattas av detta direktiv är underkastade bestämmelser i nationell lagstiftning gällande den 1 mars 1990 som föreskriver en övre gräns för den effektiva räntan vid sådana transaktioner, och om det enligt dessa bestämmelser är tillåtet att inte innefatta standardomkostnader som inte beskrivs i punkt 2 i - v vad gäller dessa gränser, får medlemsstaterna enbart ifråga om dessa transaktioner underlåta att innefatta de nämnda omkostnaderna vid beräkningen av den effektiva räntan enligt detta direktiv. En förutsättning är dock att konsumenten i de fall som omnämns i artikel 3 och i kreditavtalet informeras om beloppets storlek och att detsamma ingår i de betalningar som skall göras.

b) Medlemsstaterna får inte längre tillämpa punkt a från den dag då den enda matematiska formeln för beräkning av den effektiva räntan trätt i kraft inom gemenskapen enligt bestämmelserna i punkt 5 c.

4. a) Den effektiva räntan skall beräknas vid tidpunkten när kreditavtalet ingås; detta påverkar dock inte bestämmelserna i artikel 3 rörande annonser och specialerbjudanden.

b) Vid beräkningen skall man förutsätta att kreditavtalet gäller för den överenskomna perioden och att kreditgivaren och konsumenten fullgör sina skyldigheter på överenskomna villkor och datum.

5. a) Som en övergångsåtgärd får medlemsstater, som före den 1 mars 1990 tillämpade lagbestämmelser enligt vilka en annan matematisk formel än den som anges i bilaga 2 kunde användas för att beräkna den effektiva räntan, fortsätta tillämpa denna formel inom sitt territorium under tre år från den 1 januari 1993 trots bestämmelserna i punkt 1 a.

Medlemsstaterna skall vidta lämpliga åtgärder för att se till att en enda matematisk formel för beräkning av den effektiva räntan tillämpas inom deras territorium.

b) Sex månader före utgången av den tidsgräns som fastställts i punkt a skall kommissionen till rådet överlämna en rapport med förslag som skall göra det möjligt att mot bakgrunden av vunna erfarenheter tillämpa en enda matematisk formel för beräkning av den effektiva räntan inom gemenskapen.

c) Rådet skall före den 1 januari 1996 fatta beslut med kvalificerad majoritet på grundval av kommissionens förslag.

6. Om kreditavtal innehåller klausuler som tillåter ändringar av räntan och av storleken eller nivån på andra avgifter som ingår i den effektiva räntan men som är omöjliga att uppskatta till belopp, skall den effektiva räntan beräknas utgående från att räntan och andra avgifter är fasta och kommer att gälla under kreditavtalets löptid.

7. Där så är nödvändigt får man förutsätta följande vid beräkningen av den effektiva räntan:

— Om avtalet inte anger någon kreditgräns, skall den beviljade krediten vara lika med det belopp som den berörda medlemsstaten fastställt. Det får dock inte överstiga en summa motsvarande 2 000 ecu.

— Om ingen bestämd tidsplan är fastställd för återbetalning, eller kan härledas ur avtalsvillkoren och av sättet för återbetalning av den beviljade krediten, skall kredittiden anses vara ett år.

— Om inte annat anges skall krediten göras tillgänglig och återbetalningarna göras vid den tidigaste av de tidpunkter som anges i avtalet, i de fall avtalet föreskriver mer än ett datum för återbetalning."

3. Artikel 2.3 skall ersättas med följande:

"3. Bestämmelserna i artikel 1 a och i artiklarna 4–12 skall inte gälla kreditavtal eller avtal som utlovar kredit mot säkerhet i inteckning i fast egendom, i den mån dessa inte redan undantagits från direktivet under punkt 1 a."

4. Följande punkt skall läggas till artikel 4.2:

"c) Uppgift om storleken och antalet samt om frekvensen eller datum för betalningar som konsumenten måste göra för att betala tillbaka krediten liksom uppgift om betalning av ränta och andra avgifter. Även det sammanlagda beloppet för dessa delbetalningar bör om möjligt anges.

d) Uppgift om de olika kostnadsposter som anges i artikel 1a.2 med undantag för kostnader som hänför sig till avtalsbrott och som inte innefattades i beräkningen av den effektiva räntan men som måste betalas av konsumenten under givna förutsättningar, jämte uppgift om vilka dessa förutsättningar är. I de fall det exakta beloppet för dessa olika poster är känt skall summan anges. Om så inte är fallet skall om möjligt anges en beräkningsgrund för denna eller en så exakt uppskattning som möjligt."

5. Artikel 5 utgår.

6. Bilagan skall betecknas bilaga 1 och följande led skall läggas till punkt 1:

"ix) konsumentens skyldighet att spara ett visst penningbelopp som måste placeras på ett särskilt konto."

7. Bilaga 2 och 3 till detta direktiv skall läggas till.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 31 december 1992 och skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 22 februari 1990.

På rådets vägnar

D. J. O'MALLEY

Ordförande

BILAGA

"BILAGA 2

GRUNDLÄGGANDE EKVATION SOM ANGER EKVIVALENSEN MELLAN DELS LÅNENS, DELS ÅTERBETALNINGARNAS OCH OMKOSTNADERNAS VÄRDE.

Bokstävers och symbolers betydelse:

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}}$$

K är numret på ett lån

K' är numret på en avbetalning eller omkostnadsbetalning

A_K är storleken på lån nr K

$A'_{K'}$ är storleken på avbetalning nummer K'

m är numret på sista lånet

Σ är tecknet för summering

m' är numret på sista avbetalning eller omkostnadsbetalning

t_K är intervallet, uttryckt i år eller delar av år, mellan tidpunkten för lån nr 1 och efterföljande lån nr 2 till m

$t_{K'}$ är intervallet, uttryckt i år eller delar av år, mellan tidpunkten för lån nr 1 och tidpunkterna för återbetalningar eller omkostnadsbetalningar nr 1 till m'

i är omkostnaderna i procent som kan beräknas (genom algebra, successiva approximativa beräkningar eller ett ADB-program) när övriga delar i ekvationen är kända genom avtalet eller på annat sätt.

Anmärkningar

a) De belopp, som betalas av båda parter vid olika tidpunkter, är inte nödvändigtvis lika stora och behöver inte ovillkorligen betalas med lika stora intervall.

b) Begynnelsetidpunkt är tidpunkten för det första lånet.

c) Intervallen mellan de vid beräkningen använda tidpunkterna anges i år eller delar av år.

BILAGA 3

NÅGRA RÄKNEEXEMPEL

Exempel nr 1

Det lånade beloppet S = 1 000 ecu.

Det återbetalas med en engångsbetalning 1 200 ecu 18 månader, dvs. 1,5 år efter långivningen.

Ekvationen blir $1\,000 = \frac{1\,200}{(1+i)^{1,5}}$

$$\text{eller } (1+i)^{1,5} = 1,2$$

$$1+i = 1,129243...$$

$$i = 0,129243...$$

Detta tal avrundas till 12,9 % eller 12,92 % beroende på om nationell rätt eller sedvana medger avrundning av procentsatsen med en eller två decimaler.

Exempel nr 2

Det avtalade beloppet är S = 1 000 ecu, men långivaren drar av 50 ecu för utredning och administrativa kostnader, så att lånet i själva verket är 950 ecu; återbetalning med 1 200 ecu sker som i första exemplet 18 månader efter långivningen.

Ekvationen blir $950 = \frac{1\,200}{(1+i)^{1,5}}$

$$\text{eller } (1+i)^{1,5} = \frac{1\,200}{950} = 1,263157...$$

$$1+i = 1,16851...$$

$$i = 0,16851... \text{ avrundat till 16,9 \% eller 16,85 \%.}$$

Exempel nr 3

Det lånade beloppet är 1 000 ecu, att återbetalas med två belopp på 600 ecu, efter ett respektive två år.

Ekvationen blir $1\,000 = \frac{600}{1+i} + \frac{600}{(1+i)^2}$

Den kan lösas genom algebra och ger i = 0,1306623, avrundat till 13,1 % eller 13,07 %.

Exempel nr 4

Det lånade beloppet är 1 000 ecu och de belopp låntagaren skall betala är:

efter tre månader (0,25 år)	272 ecu
efter sex månader (0,50 år)	272 ecu
efter tolv månader (1 år)	544 ecu
Summa	1 088 ecu

Ekvationen blir:

$$1\,000 = \frac{272}{(1+i)^{0,25}} + \frac{272}{(1+i)^{0,50}} + \frac{544}{1+i}$$

Med denna ekvation kan i beräknas genom successiva approximativa beräkningar som kan programmeras på en fickdator. Resultatet blir

i = 0,1321, avrundat till 13,2 eller 13,21 %."